

Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1991

Rare and scarce birds in The Netherlands in 1991

ROLF A. DE BY, ARNOUD B. VAN DEN BERG & CDNA

Voor u ligt het zestiende jaarverslag van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) dat een overzicht geeft van gevallen van zeldzame soorten in 1991 en van nagekomen gevallen uit eerdere jaren.

Dit verslagjaar behandelde de CDNA 279 gevallen betreffende 1991 en eerder, waarvan 78% werd aanvaard (in 1985-90 respectievelijk 78, 75, 75, 82, 75 en 72%). Vrijwel alle niet-aanvaarde gevallen waren naar de mening van de CDNA onvoldoende gedocumenteerd om zekerheid te krijgen omtrent de determinatie, of hadden vrijwel zeker betrekking op uit gevangenschap ontsnapte vogels. Een enkele maal voldeed een geval niet aan de minimale eisen die de CDNA stelt ten aanzien van de geleverde documentatie: in ieder geval moeten provincie en maand van waarneming bekend zijn. Het niet-aanvaarde zijn van een geval behoeft niet te worden opgevat als twijfel aan de determinatie, maar heeft vrijwel steeds betrekking op onvoldoende overtuigingskracht van de documentatie.

Het verslagjaar was het laatste jaar waarin gevallen van Roodkeelpieper en Roodmus door de commissie werden beoordeeld (van den Berg & CDNA 1992a). Het aantal aanvaarde gevallen van deze soorten is de laatste jaren enorm toegenomen en bovendien namen veel waarnemers niet meer de moeite hun gevallen van deze soorten in te zenden. Datzelfde geldt ook voor Flamingo, Kleinste Jager en Lachstern, die derhalve vanaf 1 januari 1993 niet meer in behandeling worden genomen (van den Berg & CDNA 1992b).

Op 1 januari 1993 was de CDNA als volgt samengesteld: E. J. van IJendoorn (voorzitter/secretaris), W. Wiegant (archivaris), C. Reijnders, K. Mauer, C. S. Roselaar, J. Scharringa, H. Schekerman en G. H. Steinhaus. Naast bovengenoemden waren bij de beoordeling van een (groot) gedeelte van de gevallen ook A. B. van den Berg, P. W. Bison en R. A. de By betrokken. Zij verlieten per 1 januari 1993 de commissie. Ten einde een actuele verslaggeving mogelijk te maken, wordt men verzocht gevallen van zeldzame soorten kort na dato in te zenden naar CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid.

Inzenders krijgen zo spoedig mogelijk bericht van ontvangst en beoordeling. Men wordt verzocht gebruik te maken van CDNA-waarnemings-

formulieren, die gratis verkrijgbaar zijn bij de CDNA.

Aanvaarde gevallen *Accepted records*

Bij de lijst van aanvaarde gevallen kan de volgende toelichting worden gegeven.

(a) Van ieder geval zijn de volgende gegevens opgenomen: (1) datum of periode; (2) plaats, bij voorkeur een woonkern of een andere bekende topografische aanduiding; (3) provincie (zie afkortingen); (4) aantal exemplaren indien meer dan één, alsmede geslacht en leeftijd indien bekend; (5) een gevangen en geringde vogel is aangeduid met "ringvangst", een gevangen vogel met "vangst", een dood gevonden vogel met "vondst", een zingende vogel met "z"; (6) namen van waarnemers: eerst de naam van de ontdekker(s) of inzender(s), daarna de namen van ten hoogste twee medewaarnemers/inzenders in alfabetische volgorde. Van gevallen die ontleend zijn aan de literatuur, is alleen de bron vermeld.

(b) Voor de wetenschappelijke naamgeving is in beginsel Voous (*Limosa* 53: 91-104) aangehouden. Op basis van moderne inzichten heeft de commissie in haar vergadering van 10 november 1990 gemeend een aantal amendementen op deze lijst te moeten aanbrengen. De volgende hebben betrekking op het huidige verslag: Vale Pijlstormvogel *Puffinus yelkouan mauretanicus* (voorheen *Puffinus puffinus mauretanicus*), Kleine Goudplevier *Pluvialis fulva* (voorheen *Pluvialis dominica fulva*), en Humes Bladkoning *Phylloscopus humei* (voorheen *Phylloscopus inornatus humei*).

(c) Getallen achter de soortnaam geven het aantal exemplaren aan van de aanvaarde gevallen uit de jaren 1800-1968, 1969-90 en 1991 (voor een nadere toelichting zie *Limosa* 52: 217-219). Hierbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met de binnenkort te publiceren herziening van de Nederlandse Avifaunistische Lijst.

(d) De volgende afkortingen zijn gebruikt:

Vrs	Vogelringstation <i>ringing station</i>
ad	adult <i>adult</i>
juv	jeugdkleed <i>juvenile</i>
max	maximum van <i>maximum of</i>
onv	onvolwassen <i>immature</i>
z	zingend <i>singing</i>

provincies *provinces*

CP	Continentaal Plat <i>Continental Shelf</i>
D	Drenthe
Fl	Flevoland
Fr	Friesland
Gld	Gelderland

Gr	Groningen
L	Limburg
NB	Noord-Brabant
NH	Noord-Holland
O	Overijssel
U	Utrecht
ZH	Zuid-Holland
Zld	Zeeland

tijdschriften *journals*

DB Dutch Birding
Lim Limosa

Kuhls Pijlstormvogel *Calonectris diomedea* (2,3,1)

18.5 Camperduin NH (N. F. van der Ham, K. J. Eigenhuis, K. Woutersen e.a.).

1990 24.9 Camperduin NH (N. F. van der Ham).

Eerdere waarnemingen vonden plaats in oktober 1947 en 1986, en november 1966 en 1981. Het geval uit het verslagjaar was derhalve het eerste voorjaarsgeval.

Grote Pijlstormvogel *Puffinus gravis* (5,6,0)

1989 20.10 Camperduin NH → Z (N. F. van der Ham).

Vale Pijlstormvogel *Puffinus yelkouan* (2,27,2)

9.8 Camperduin NH → Z (N. F. van der Ham). 31.8 Camperduin NH → N (N. F. van der Ham).

1988 2.9 Westkapelle Zld (A. van Gilst).

1989 8.8 Egmond aan Zee NH → N (N. F. van der Ham). 15.8 Camperduin NH → Z (N. F. van der Ham, J. Achter de Molen e.a.).

1990 20.7 Camperduin NH → N (N. F. van der Ham). 17.8 Camperduin NH twee → N (B. Winters, N. F. van der Ham). 20.9 Camperduin NH → N (N. F. van der Ham, M. Platteeuw, K. J. Eigenhuis e.a.). 24.9 Camperduin NH → N (M. Platteeuw, N. F. van der Ham e.a.). 6.10 Camperduin NH → Z (F. Majoor, K. J. Eigenhuis e.a.).

Alle gevallen van deze soort hebben betrekking op de ondersoort *mauretanicus*.

Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus*

24.12 Ternaard Fr twee (J. de Vries).

Koereiger *Bubulcus ibis* (3,57,2)

9-24.11 Biervliet Zld twee ad winter (J. M. Walhout, M. van Dijk e.a.).

1989 22.10 Oud-Alblas ZH ad winter (T. & M. Muisse).

Sinds het eerste geval in 1964 zijn er 62 exemplaren van deze soort waargenomen. Enkele daarvan zouden afkomstig kunnen zijn van geïntroduceerde populaties in Duitsland en NO-Frankrijk. Een vondst van een geringd exemplaar nabij Stockholm, Zweden, op 19 juli 1987 van een op 17 mei 1986 nabij Cadiz, Spanje geringd nestjong toont aan dat echt wilde exemplaren onze regionen kunnen bereiken.

Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus* (103,17,1)

Begin december Oldebroek Gld vondst ♂ ad winter (A. Liosi).

1990 3.11 Camperduin NH twee (A. Vink e.a.).

Op één na alle exemplaren sinds 1980 waren in de periode oktober–december met twee exemplaren tot in januari.

Flamingo *Phoenicopterus ruber roseus*

10.2 Ritthem Zld ad (A. H. Ova). 13.4 Knardijk Fl twee ad (P. Rousset). 7-10.6 Lauwersmeer Gr max vier ad + twee onv (M. Olthoff e.a.). 27.8-3.9 Philipsdam Zld vijf ad (P. Rousset, P. L. Meininger, W. C. Mullié e.a.). 30.8 Knardijk/Oostvaardersdijk Fl ad (T. Bakker, K. van Dijken, H. Neuteboom). 17.11 Philipsdam Zld vijf ad (M. Berlijn, T. J. C. Luijendijk).

1981 26.6 Knardijk Fl ad (J. van der Laan, F. Ossendorp).

De gevallen van de Philipsdam worden geacht betrekking te hebben op dezelfde exemplaren als in 1989. Het is onduidelijk of twee volwassen exemplaren met een bedelend jong (alle ongeringd) bij de Philipsdam in 1992 afkomstig waren uit het Zwillbrocker Venn, Nordrhein-Westfalen, Duitsland. In dit veen, net over onze grens nabij Eibergen, is een kleine, maar gezonde populatie van Chileense Flamingo's die altijd in gezelschap is van enkele gewone Flamingo's (Trecp 1991).

Vanaf 1 januari 1993 neemt de CDNA waarnemingen van deze soort niet langer in behandeling omdat zij van mening is dat de status van deze soort vergelijkbaar is met soorten als Ooievaar, Sneeuwgans, Casarca en Raaf. Vooral bij deze soorten is het onduidelijk welk gedeelte van de waargenomen exemplaren van wilde herkomst is. Voor discussie omtrent de wilde herkomst van de Flamingo wordt verwezen naar van den Berg 1987 en Christensen 1992.

Ross' Gans *Anser rossii* (0,3,0)

25-27.1 Workumerwaard Fr ad (K. H. Scholten, R. E. Brouwer, J. van der Laan). 29.10–eind 12 Stellingendam/Stad aan 't Haringvliet ZH ad (M. Mannaart, M. & N. Verkade).

1989 24-31.12 Plaat van Scheelhoek ZH ad (T. & M. Muisse, E. Ouwendijk). 31.12 Goedereede ZH ad (T. Muisse, B. Fey, E. Ouwendijk).

Het betreft hier naar het inzicht van de commissie reeds eerder aanvaarde exemplaren.

Rotgans *Branta bernicla nigricans* (0,53,2)

15.12-9.2.1992 Oude Tonge ZH & Grevelingendam Zld ad (C. M. Berrevoets, A. B. van den Berg e.a., Berrevoets & Erkman 1993). 6-20.3 Texel NH ad (K. J. Eigenhuis).

Het exemplaar te Oude Tonge en langs de Grevelingendam was gepaard met een exemplaar van de nominatvorm *B. b. bernicla* en was in het gezelschap van twee hybride jonge vogels (Berrevoets & Erkman 1993).

Amerikaanse Smient *Anas americana* (1,14,2)

24-31.3 Ingen Gld/Elst U ♂ (A. Vink, M. Berlijn, L. Stegeman e.a.). 16-22.10 Texel NH ♂ (P. Barthel, A. Wassink, M. Berlijn e.a.).

Alle 17 waargenomen exemplaren betroffen ♂♂ in de periode van oktober tot juni, met maart en april als topmaanden. Het eerste geval was in december 1922, het tweede pas in april 1977.

Ringsnaveleend *Aythya collaris* (3,9,1)

5-8.5 Maartensdijk U ♂ ad zomer (E. B. Ebels, K. J. Eigenhuis).

Koningseider *Somateria spectabilis* (0,4,1)

24.1-2.2 Harlingen Fr max ♂ ad + ♂ derdejaars (M. Berlijn, P. Keyser e.a.). 10-17.2, 28-31.3 en 14-15.4 ♂ ad Hoek van Holland ZH (DB 13: 75)

Naar het inzicht van de commissie betrof het adulte exemplaar dezelfde vogel die in oktober 1989 op het Kornwerderzand en in april en december 1990 te Harlingen werd waargenomen (vgl. *Lim* 65: 138).

Witkopend *Oxyura leucocephala* (4,4,1)

10-24.11 Philipsdam Zld ♀ (M. van Dijk, S. Tas, M. Berlijn e.a.).

Alle negen tot nu toe aanvaarde gevallen betroffen vogels in ♀-kleed en wel in de periode november–maart. Het eerste geval werd verzameld in maart 1851, het tweede in november 1874, het derde was een langdurig verblijvend exemplaar van november 1955 tot maart 1956. Een in november 1913 verzameld exemplaar kon in de herziening niet teruggevonden worden. Het patroon van voorkomen in Midden-Europa suggereert een zuidoostelijke in plaats van een zuidwestelijke herkomst (Eigenhuis & Menkveld 1985). Enkele van de vijf exemplaren die sinds 1985 worden gemeld, zouden ontsnapt kunnen zijn. Voor het eerst werd namelijk een groot aantal (24) succesvol in gevangenschap gekweekt in 't Zand (NH) in 1984. Deze vogels waren bestemd voor herintroductie in Europese populaties. Een exemplaar nabij Petten (NH) in 1987 en 1989 wordt als ontsnapt beschouwd.

Steppenkiekendief *Circus macrourus* (4,2,1)

5.9 Vlissingen Zld ♂ derdejaars (R. Sponselee, P. Wolf).

De vorige gevallen stammen uit april 1866, augustus 1935 (twee), mei 1939, oktober 1984 en april–mei 1985.

Klein Waterhoen *Porzana parva* (?,?,0)

1966 30.8-8.10 Veenendaal U ♀ onv (A. & W. Vink).

Prairiekraanvogel *Grus canadensis* (0,0,1)

28-30.9 Paesens-Moddergat Fr (F. Douma, D. Kuiken e.a., van den Berg *et al.* 1993).

Een opvallende verschijning in deze lijst over 1991. Zeer tot de verbeelding sprak het feit dat van 17-26 september nabij Exnaboe en Sumburgh op de Shetland-eilanden ook een Prairiekraanvogel verbleef (Rogers 1992), terwijl de ontdekker van het hier gepubliceerde geval de vogel uit NO-richting over de Waddenzee zag arriveren. Hoewel het zeer waarschijnlijk lijkt, kan niet met zekerheid gesteld worden dat het Schotse en Nederlandse geval hetzelfde exemplaar betroffen. De Schotse

vogel werd als een exemplaar ruiend van eerste-zomerkleed naar tweede-winterkleed geïdentificeerd.

Er zijn slechts drie Europese gevallen van voor 1991: september 1905 te Cork, Ierland, oktober 1980 te Suduroy, Faeroër eilanden en april 1981 op Fair Isle, Shetland eilanden. Tevens was er een geval op Groenland in juli-augustus 1985 (Olsen 1993).

Jufferkraanvogel *Anthropoides virgo* (0,0,0)

Na een brief van R. G. Bouwman aan de CDNA heeft de commissie besloten dat gevallen van de Jufferkraanvogel sinds 1989 (vgl. *Lim* 64: 63) niet langer als aanvaard beschouwd kunnen worden.

Uit een onderzoek van Bouwman is gebleken dat in het voorjaar van 1989 twee Jufferkraanvogels ontsnapten uit een open kooi van het vogelpark Animali te Eindhoven. Deze vogels zouden enige tijd ten noorden van Eindhoven gezworven hebben. Het is aannemelijk dat het eerder gepubliceerde geval van 17.8-12.9.1989 te Heusden NB, evenals de door de commissie in behandeling genomen gevallen van 7-10.5.1991 op de Strabrechtse Heide NB en 6.6.1992 te Heusden NB betrekking hebben op deze ontsnapte exemplaren.

Griël *Burhinus oedicanus* (veel,21,0)

1990 13-14.5 Castricum NH ad (G. van Duin, W. van der Waal).

Dit was het derde geval sinds 1984. Het laatste broedgeval dateert uit 1957, maar er zijn geruchten van niet gepubliceerde broedgevallen in de jaren tachtig.

Vorkstaartplevier *Glareola pratincola* (5,3,0)

1990 5.5 Eemshaven Gr (J. W. Wierda, W.-J. Hooymans).

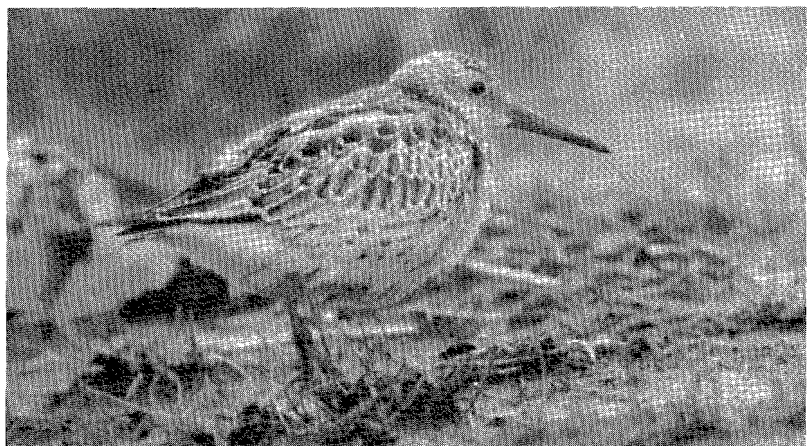
Kleine Goudplevier *Pluvialis fulva* (9,1,1)

18-29.9 Texel NH ad zomer (H. Spindel, M. Berlijn, A. Wassink e.a.).

Grote Kanoetstrandloper *Calidris tenuirostris* (0,0,1)

19-25.9 Oostvaardersdijk Fl en 29.9-6.10 Camperduin NH juv (K. J. Eigenhuis e.a., Eigenhuis 1992).

Dit eerste geval voor Nederland was om meer dan één reden uitzonderlijk. Het was het zevende geval voor het West-Palearctische gebied, en het eerste van een juveniel. Bovendien waren alle eerdere gevallen eendagswaarnemingen.

Grote Kanoetstrandloper, 1 oktober 1991, Camperduin (A. B. van den Berg). *Great Knot* *Calidris tenuirostris*.

Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* (2,40,6)

24-27.5 Lauwersmeer Gr ad (E. Koops, K. H. Scholten e.a.). 13.7 Lage Vaart Fl (D. Sandee, N. Drost). 20-25.8 Lauwersmeer Fr ad (P. Bison, H. ter Haar, E. J. van IJzendoorn). 10.9 Mokkebank Fr ad winter (K. H. Scholten). 21-26.9 Spaarnwoude NH juv (F. Dorel, M. Berlijn e.a.). 21-22.9 Hillegom ZH juv (M. Berlijn, E. B. Ebels, J. Jansen e.a.).

1989 21.5 Buggenum L ad (J. G. C. Zwaneveld, H. van der Geest). 18-19.8 Beerta Gr ad (K. H. Scholten, S. Luinenburg e.a.).

1990 4.9 Andijk NH juv (J. Endt, J. Buysman).

Breedbekstrandloper *Limicola falcinellus* (23,63,6)

23.5 Garrelsweer Gr ad zomer (E. Klunder, A. de Bruin e.a.). 24-28.5 Lauwersmeer Gr max twee ad zomer (E. Koops, A. de Bruin, K. H. Scholten e.a.). 25-26.5 Eemshaven Gr ad zomer (A. de Bruin, B. Balten, E. B. Ebels). 26.5 Ameland Fr ad zomer (M. Versluys e.a.). 1.6 Eemshaven Gr ad zomer (K. & R. Kraayeveld).

Grote Grijs Snip *Limnodromus scolopaceus* (0,6,1)

14.8-5.10 Oudega Smalingerland Fr ad zomer ruiend naar ad winter (T. de Groot 1993).

Poelruiter *Tringa stagnatilis* (19,97,10)

18.5 Oostvaardersdijk Fl onv (D. C. Uit de Weerd, R. Keizer). 22-23.6 Lauwersmeer Gr ad zomer (A. de Bruin, M. P. Olthoff). 2-11.8 Lauwersmeer Gr max ad + twee juv (K. H. Scholten, S. Luinenburg). 14.8 Workumerwaard Fr ad + juv (R. E. Brouwer, H. Endt, H. Groot). 1.9 Sas van Gent Zld ad winter (Tombeur 1992). 3.9 Philipsdam Zld twee winter (P. L. Meininger, H. Schekkerman, W. C. Mullié).

1989 5-6.5 Goudriaan ZH ad (J. van Wingerden, E. van Boheemen e.a.).

Kleine Geelpootruiter *Tringa flavipes* (0,1,1)

7-11.10 Flaauwers Inlagen Zld ad winter (A. & V. van der Spek, E. B. Ebels e.a., A. & V. van der Spek 1992).

Terekruiter *Xenus cinereus* (0,8,1)

17.5 Honswijk U ad zomer (P. van Scheepen).

Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* (77,117,8)

2.9 Schiermonnikoog Fr vondst juv (L. Hoogenstein, N. Gilissen). 8.9 Eemshaven Gr ad (M. Olthoff, B-J. Arkies, I. Pen). 8.9 IJmuiden NH (J. H. Beijer, J. F. Beijer-Nijnberg). 16-19.9 Griend Fr juv (H. Schekkerman e.a.). 20.9 Den Oever NH vondst juv (R. E. Brouwer, collectie Brouwer), september Terschelling Fr ad (A. Ouwerkerk, DB 13: 230). 2.10 Katwijk aan Zee ZH twee juv (T. J. C. Luijendijk, R. van Rossum).

1978 16.10 Camperduin NH vondst juv (G. O. Keijl e.a.).

1988 18.9 Terschelling Fr ad zomer (R. Keizer, F. Bleumink, J. van der Giessen).

1990 10.8 Westkapelle Zld ad zomer (A. van Gilst, T. Koppejan, E. Parree). 15.9 Enkhuizen NH juv (W. Wiegant, A. Leendertse e.a.). 24.9 Maasvlakte ZH vier ad (T. Muusse).

Kleine Burgemeester *Larus glaucoides* (16,40,3)

10.2 Ritthem Zld eerste-winter (A. H. Ovaa). 17.10 Texel NH tweede-winter (L. J. R. Boon, M. Berlijn e.a.). 29.11-

5.12 Weurt Gld eerste-winter (A. H. Ovaa, E. van Boheemen).

Lachstern *Gelochelidon nilotica*

7.5 Katwijk ZH ad zomer (K. J. Eigenhuis, A. Noordam). 20.5 Texel NH ad zomer (M. Mannaart, M. Verkade). 1-8.6 Lauwersmeer Gr (A. van Kleunen, M. P. Olthoff, K. Kraayeveld, J. van Vianen e.a.). 17.7 Balgzand NH vijf ad (R. E. Brouwer). 24.7 Balgzand NH drie ad (R. E. Brouwer). 31.7 Balgzand NH drie ad (R. E. Brouwer, H. Groot). 4.8 Balgzand NH tien ad (R. E. Brouwer). 12.8 Balgzand NH drie ad (R. E. Brouwer). 8.9 Terschelling Fr ad (J. M. Walhout). 22.9 Texel NH ad (A. Wassink, C. Quispel).

1990 2.5 Lutjebroek NH ad (J. Endt, J. Buysman). 19.5 Ternaard Fr ad zomer (M. Versluys, T. Mank). 31.7 Huizen NH ad + twee juv (R. F. J. van Beusekom).

Dougalls Stern *Sterna dougallii* (0,12,3)

14.6 Haringvlietsluizen ZH twee ad (J. M. van Muiswinkel). 28-29.7 Wissekerke Zld ad zomer (A. van Gilst, T. Koppejan, M. Berlijn e.a.).

De twee adulte exemplaren nabij de Haringvlietsluizen bevonden zich in een groep Visdieven en Kokmeeuwen en bleken beide geringd te zijn. De waarnemer was in staat de ringnummers af te lezen. De vogels bleken als nestjong geringd te zijn in een kolonie nabij Rockabill, Dublin, Ierland respectievelijk op 12.7.1989 en 26.7.1989.

Witwangstern *Chlidonias hybridus* (196,76,7)

22.5 Breskens Zld ad zomer (R. Lensink). 1.6 Lauwersmeer Gr ad zomer (J. van Vianen, M. Budding e.a.). 2.6 Oostvaardersdijk Fl twee ad zomer (L. van der Veen e.a.). 4.7 Egmond aan Zee NH ad zomer (S. Lagerveld). 14.12-12.1.1992 Oostvaardersdijk Fl max twee eerste-winter (A. B. van den Berg e.a., van den Berg 1992).

1990 3.7 Oostvaardersdijk Fl eerste-zomer (A. Vink, J. J. Bakhuizen, C. ten Böhmer).

Zwarte Zeekoet *Cephus grylle* (?,?,0)

1990 7.10 IJmuiden NH (L. Hoogenstein e.a.).

Het totale aantal aanvaarde gevallen van deze soort is 46, waarvan 17 exemplaren sinds 1980.

Kuifkoekoek *Clamator glandarius* (3,7,1)

4.4 Lelystad Fl vondst tweedejaars (A. Liosi, DB 13: 117).

Oehoe *Bubo bubo* (0,2,1)

9.2 Beetsterzwaag Fr (R. Nuiver).

Volgend op geruchten in lokale kranten lukte het slechts een waarnemer de vogel te traceren, ondanks verwoede pogingen van vele andere vogelaars. Naast het langdurig verblijvende exemplaar te Den Helder in de jaren 1973-1981 en een in een groeve in Zuid-Limburg verblijvend exemplaar in februari 1988, zijn er slechts geruchten over broedgevallen in Zuid-Limburg. In het Ardennengebied waren in 1987 zo'n 26 territoria bekend (Gee & Weiss 1987) en de aantallen zijn sindsdien aanmerkelijk toegenomen (D. Vangeluwe).

Alpengierzwaluw *Apus melba* (2,14,1)

29.9 Texel NH (H. Groot, R. E. Brouwer).

Bijeneter *Merops apiaster*

22.5 Breskens Zld vijf ad (R. Lensink). 23-30.5 Kreiler-

oord NH negen ad (L. van der Vaart, M. Berlijn e.a.). 21.6 Rottumeroog Gr vijf ad (K. van Dijken, W. Steenge). 17.8 Engbertsdijkvenen O ad (M. Zekhuis, P. Steffens).

Roodstuitzwaluw *Hirundo daurica* (1,15,2)
11.4 Breskens Zld ad (J. M. Walhout e.a.). 17.5 Vlieland Fr ad (W. van der Waal, H. Boerboom, A. Römer).

Siberische Boompieper *Anthus hodgsoni* (0,4,3)
12.1-8.2 Noordwijk ZH max twee (W.-J. Hooymans, M. Berlijn, A. Steenvoorden e.a.). 20.10 Texel NH (M. C., P. & S. M. Combridge).

Roodkeelpieper *Anthus cervinus* (12,63,4)
6-7.5 Eemshaven Gr twee (L. Heemskerk, L. Steyn, J. van der Laan e.a.). 27.9 Texel NH onv (A. Wassink). 12-13.10 Texel NH (A. van Egmond, H. van der Berg, M. Berlijn e.a.).

1988 13-15.5 Eemshaven Gr max zes ad zomer (T. Bakker, A. de Bruin, H. Ziedses des Plantes e.a.).
Het geval uit 1988 betreft een uitbreiding van het aantal waargenomen exemplaren (vgl. *Lim* 62: 202).

Citroenkwikstaart *Motacilla citreola* (0,1,1)
29.4 Breskens Zld ♂ ad (P. Wolf, J. M. Walhout e.a., P. L. Meininger *et al.* 1991).

Dit is het tweede geval voor ons land. Het eerste geval betrof een ringvangst en een erop volgend verblijf te Castricum van 26.8-8.9.1984. De vogel van het hier gepubliceerde geval vloog in noordelijke richting langs de inmiddels fameuze waarnemingspost aan de dijk nabij Breskens. De vogel landde voor ca. 30 seconden op de dijk.

Noordse Nachtegaal *Luscinia luscinia* (1,20,1)
29.5-17.6 Groningen Gr z ♂ (B. Bezema, A. de Bruin e.a.).

Blaauwborst *Luscinia svecica svecica*
1989 10.5 Maasvlakte ZH z ♂ ad zomer (T. Muusse). 20.5 Goudriaan ZH ♂ ad zomer (M. P. Teeuw).

Roodborsttapuit *Saxicola torquata maura* (0,14,1)
14-15.10 Texel NH ♂ eerste-winter (W. Steenge, T. Bakker, K. van Dijken e.a.).

De commissie wacht nog op beschrijvingen van een tweede exemplaar in dezelfde periode op Texel.

Blonde Tapuit *Oenanthe hispanica* (1,4,1)
6.6 Rottumeroog Gr ♀ (K. van Dijken, W. Steenge).

Hadoram Shirihai, Magnus Ullman en anderen bevestigden op verzoek van de commissie de identificatie van dit geval op basis van de beschikbare foto's.

Cetti's Zanger *Cettia cetti* (1,197,0)
1990 13.10 Amsterdamse Waterleidingduinen NH ringvangst (H. Vader, via A. B. van den Berg).

Voor oktober 1990 waren al twee ringvangsten bekend. De commissie wacht nog op een tweede geval uit de Amsterdamse Waterleidingduinen in die maand. Deze opmerkelijke influx in één week markeert het einde van de periode 1986-1990 waarin slechts één geval bekend werd (mei 1989). Na de strenge winter van 1978/79 liep het aantal exemplaren van deze voormalige broedvogel terug tot slechts één in 1984.

Waaierstaartrietzanger *Cisticola juncidis* (0,87,0)
1990 8.9 Almere (R. F. J. van Beusekom, C. J. Breek, K. A. Mauer e.a.)

Het voorkomen van de Waaierstaartrietzanger lijkt op dat van de vorige soort. Er waren geen gevallen in de jaren 1986-1989. Er was een succesvol broedgeval in Zeeuws-Vlaanderen in 1990, waar ook in de jaren zeventig en het begin van de jaren tachtig broeden werd aangetoond.

Siberische Sprinkhaanzanger *Locustella certhiola* (0,0,1)
5.10 Castricum NH ringvangst eerstejaars (Vrs Castricum).

Een eerder geval van augustus 1963 te Wassenaar (ZH) wordt niet langer aanvaardbaar geacht.

Krekeltzanger *Locustella fluviatilis* (5,11,2)
1-15.6 Zuidbroek Gr max twee z ♂♂ ad (E. Klunder, J. Loots, A. de Bruin e.a.).

Waterrietzanger *Acrocephalus paludicola* (veel,153,1)
6.9 Oostvaardersdijk Fl juv (K. J. Eigenhuis).
1990 1.8 Maasvlakte ZH twee (T. & M. Muusse). 6.8 Maasvlakte ZH (T. & M. Muusse). 27.8 Maasvlakte ZH twee (T. & M. Muusse, E. Ouwendijk).

Orpheusspotvogel *Hippolais polyglotta* (0,11,1)
5.6 Oostvaardersdijk Fl ringvangst (C. M. Liebrechts-Haaker, H. Liebrechts).

1990 24.5-26.6 Vogelweg/Knarweg Fl broedgeval, ♂, ♀ + twee juv (J. Boshuizen, M. Berlijn, A. de Bruin, P. Rousset e.a.)

Het geval van 1990 betreft een uitbreiding van de data van een reeds eerder aanvaard geval (vgl. *Lim* 65: 142).

Kleine Zwartkop *Sylvia melanocephala* (0,2,1)
20.4 Rottumeroog Gr ringvangst ♂ ad (W. G. Gerritse, B. G. Nijeboer, J. Tiemens e.a.).

Dit derde geval van ons land is het tweede voorjaarsgeval: eerder werd een ♂ waargenomen in de Eemshaven Gr op 13.5.1983. Het eerste geval van ons land betrof een ♂ te Amsterdam NH van 14.12.1980 tot 22.2.1981.

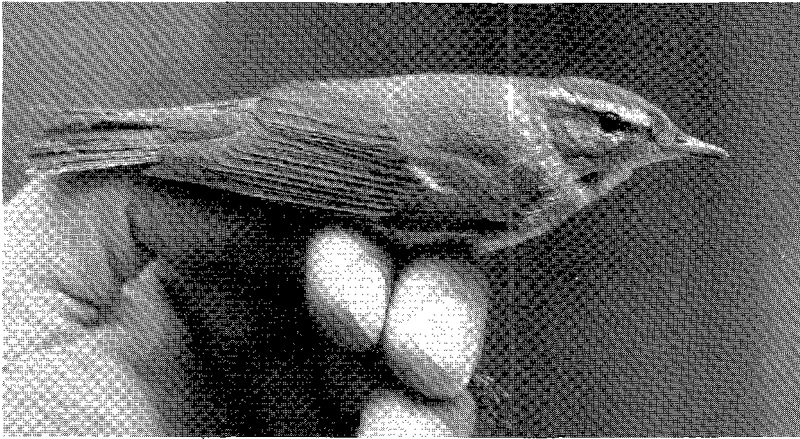
Sperwergrasmus *Sylvia nisoria* (20,115,6)
31.8 Vlieland Fr ringvangst onv (K. Terpstra). 1.9 Vlieland Fr ringvangst onv (K. Terpstra). 2.9 Vlieland Fr ringvangst onv (K. Terpstra). 8.9 Oegstgeest ZH onv (T. J. C. Luijendijk). 5.10 Kornwerderzand Fr ringvangst onv (R. E. Brouwer, J. Endt e.a.). 7.10 Texel NH onv (A. Wassink).

1990 13.9 Maasvlakte ZH onv (T. Muusse, T. Appleton e.a.).

Een min of meer bekend beeld voor deze grote *Sylvia* soort: veel ringvangsten, veel in het Waddengebied en alle waarnemingen in de periode van eind augustus tot begin oktober.

Noordse Boszanger *Phylloscopus borealis* (1,4,3)
9.9 Kennemerduinen NH ringvangst ♂ eerste-winter (Vrs van Lennep). 3.10 Ameland Fr ringvangst (J. T. Hendrik-sma, H. Schreur). 5.10 Terschelling Fr ringvangst onv (J. Jukema).

Nog niet eerder werden zoveel Noordse Boszangers in een jaar waargenomen. Net als in Groot-Brittannië lijkt de periode september-oktober de meest geschikte tijd van het jaar. Alle gevallen in ons land betroffen ringvangsten.

Noordse Boszanger, 9 september 1991, Kennemerduinen (A. B. van den Berg, VTS van Lennep). *Arctic Warbler Phylloscopus borealis*.

Pallas' Boszanger *Phylloscopus proregulus* (2,45,2)
25.11 Oostvaardersdijk Fl ringvangst onv (C. M. Liebrechts-Haaker). 7-8.12 Vlaardingen ZH (K. Hoogteyling, M. Berlijn).
1989 15.10 Texel NH (E. Sanders, J. M. Walhout e.a.).
20.10 Texel NH (T. & M. Muusse, B. Fey, E. Ouwendijk e.a.).

Humes Bladkoning *Phylloscopus humei* (1,6,1)
12-14.10 Texel NH onv (A. Wassink e.a.).
1990 23.12-22.1.91 Blocq van Kuffeler Fl (A. de Bruin e.a.).
Het geval uit de winter van 1990-1991 is reeds eerder gepubliceerd (vgl. *Lim* 65: 143).

Raddes Boszanger *Phylloscopus schwarzi* (0,4,2)
10.10 Terschelling Fr (*DB* 13: 231). 12.10 Meyendel ZH ringvangst (J. G. Sevenster, M. Wanders).
De foto van het geval van de Maasvlakte (ZH) op 6-8.11.1990, gepubliceerd in van den Berg *et al* 1992, was niet eerder onder ogen van de commissie gekomen. Deze foto vormde voor enkele correspondenten de aanleiding om de determinatie als Raddes Boszanger ter discussie te stellen ten faveure van die als Bruine Boszanger. De commissie heeft die argumentatie overgenomen.

Bruine Boszanger *Phylloscopus fuscatus* (0,14,0)
1990 6-8.11 Maasvlakte ZH (H. Gebuis, E. B. Ebels e.a.). 7-9.11 Terschelling Fr (E. Nieuwstraten e.a.).

Pallas' Boszanger, 25 november 1991, Flevoland (C. M. Liebrechts-Haaker). *Pallas' Warbler Phylloscopus proregulus*.

Bergfluits *Phylloscopus bonelli* (7,12,1)
14.10 Kornwerderzand Fr (R. F. J. van Beusekom).
De vogel op het Kornwerderzand was geringd en zou eerder ter plaatse gevangen zijn. Een beschrijving daarvan heeft de commissie nog niet bereikt.

Tjiftjaf *Phylloscopus collybita tristis* (0,1,0)
1988 20-27.11 Schelle O ringvangst (G. J. Gerritsen).
De CDNA heeft in de afgelopen jaren talloze gevallen van deze noordelijke ondersoort van de Tjiftjaf behandeld en steeds als niet-aanvaardbaar beoordeeld. De reden daarvoor is dat de ondersoorten *abietinus* en *tristis* een grote zone van intergradatie kennen waardoor er een continu spectrum van kleden tussen karakteristieke *abietinus* aan de ene kant en karakteristieke *tristis* aan de andere kant bestaat. Bij een zuivere *tristis* ontbreekt bijvoorbeeld een groene was op bovenkop en mantel en is er geen sprake van gele tinten op kop en onderzijde. Van de ondersoort *abietinus* wordt aangenomen dat het een regelmatige doortrekker in ons land is en derhalve verdient die ondersoort niet de status van dwaalgast. De commissie heeft inmiddels besloten ook de *tristis* ondersoort niet langer te behandelen.

Het hier gepubliceerde geval is het enige dat de strenge criteria heeft kunnen doorstaan en werd in behandeling genomen voor het hierboven genoemde besluit. De vogel werd op de laatste datum teruggevangen.

Taigaboomkruiper *Certhia familiaris* (5,114,0)
1990 17.9 Oostvaardersdijk Fl ringvangst juv (C. M. Liebrechts-Haaker, H. Liebrechts, C. J. Breck). 2.10 Oostvaardersdijk Fl ringvangst juv (C. M. Liebrechts-Haaker, H. Liebrechts, C. J. Breck).

Kleine Klapekster *Lanius minor* (12,24,1)
4.7 Strandgaperweg Fl ad (*DB* 13: 194).

Roodkopklauwier *Lanius senator* (? ,36,3)
2.6 Haaksbergen Ov ♂ ad (R. Wester, A. Visser, H. Walhof). 6.6 Rottumeroog Gr ♂ ad (K. van Dijken, W. Steenge). 8.7 Rottumeroog Gr ♀ (K. van Dijken, W. Steenge).
1988 5.5 Schouwen-Duiveland Zld ad (A. van Bergen, G. Jansse, via J. M. Walhout).

Roze Spreeuw *Sturnus roseus* (13,21,1)
15.9 IJmuiden NH juv (L. van der Veen, L. Heemskerk).
1990 25.8 Griend Fr juv (P. A. Wolf).

Roodoogvireo *Vireo olivaceus* (0,2,2)
24.9 Vlieland Fr ringvangst ♂ onv (K. Terpstra, M. Roos). 2.10 Vlieland Fr ringvangst ♀ onv (K. Terpstra).

Net als in 1985 twee gevallen in een jaar en nu nota bene twee vangsten op dezelfde locatie! De geslachtsbepaling vond plaats aan de hand van vleugelmaten. In Ierland waren in het verslagjaar twee gevallen en wel op 22.9 en 12.10. Groot-Brittannië kende ook twee gevallen, beide aan de oostkust, en wel op 6.10 en 13-14.10. Er rouleren in de Engelse commissie nog twee gevallen uit 1991 (Rogers *et al.* 1992)

De twee eerdere gevallen betroffen ook onvolwassen vogels.

Witbandkruisbek *Loxia leucoptera* (35,17,1)
21.4 Beekbergen Gld ♀ (M. Berlijn, E. B. Ebels, E. Ernens).

Bij het hier gepubliceerde geval was naast het ♀ sprake van een mogelijk ♂, waarvan een foto werd meegezonden. Zoals door de inzenders werd aangegeven, was de determinatie daarvan niet helemaal zeker. De commissie was het daarmee eens.

Grote Kruisbek *Loxia pytyopsittacus* (8,479,66)
11.1 Bakkeveen Fr ♂ ad (K. H. Scholten). 12-21.1 Gieten D max 15 ad (A. de Bruin e.a.). 15-20.1 Overveen/Aerdenhout NH max 40 (A. B. van den Berg). 22.1 Beets-terzwaag Fr ♂ + ♀ (A. de Bruin e.a.). 3.3 Tongeren Gld ringvangst ♂ ad (K. Terpstra). 4.3 Tongeren Gld ringvangst twee ♂♂ ad (K. Terpstra). 16-17.3 Sellingen Gr ♂ + ♀ (A. van Dijk, A. de Bruin e.a.). 30.3 Oirschot NB twee ♂♂ ad (P. M. A. van der Wielen), 10.11 Loenen Gld ♂ + twee ♀♀ ad (R. & H. Keizer, P. Vos).

1990 16.10-18.3.91 Robbenoordbos NH max 25 (O. de Vries, R. E. Brouwer). 24.10 Bladel NB ♂ ad (P. M. A. van der Wielen). 2-10.11 Baarn U max 25 (R. F. J. van Beusekom e.a.). 21.11-4.12 Hooge Mierde NB vier ♂♂ + zes ♀♀ ad (P. M. A. van der Wielen). 28.11-7.3.1991 Bladel NB max 27 waarvan twaalf ♂♂ + zeven ♀♀ ad (P. M. A. van der Wielen). 1.12 Hooge Mierde NB ♂ + ♀ ad (P. M. A. van der Wielen). 4.12-13.1.91 Hooge Mierde

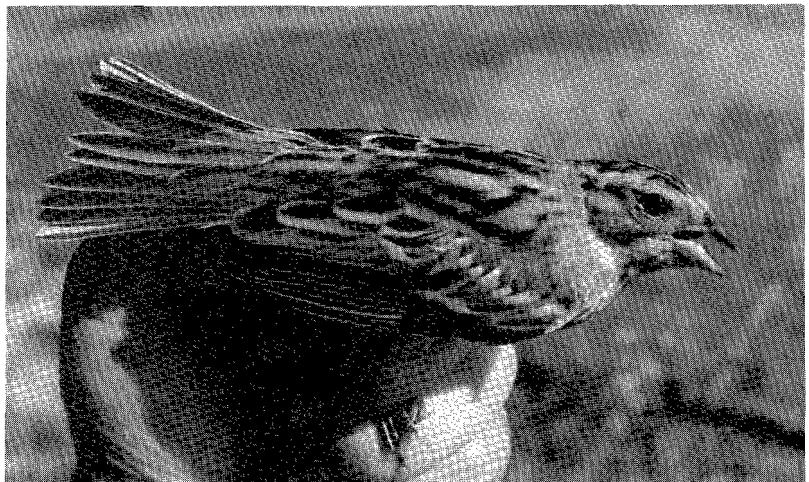
NB max 32 (P. M. A. van der Wielen). 11-23.12 Wasse-naar ZH twaalf (A. Remeus e.a.). 14.12 Hooge Mierde NB onv (P. M. A. van der Wielen). 14.12 Esbeek NB (P. M. A. van der Wielen).

De waarneming van 16.10.1990-18.3.1991 betreft een uitbreiding van reeds eerder gepubliceerde data (vgl. *Lim* 65: 144).

Roodmus *Carpodacus erythrinus* (3,89,28)
19-24.5 Knardijk Fl z ♂ ad (B. Gaxiola, M. Berlijn). 20.5-26.6 Knardijk Fl z ♂ ad + ♀ (P. Rousset). 28.5 Rottumeroog Gr z ♂ tweedejaars (K. van Dijken, W. Steenge). 28.5-1.6 Oostvaardersdijk Fl z ♂ ad (M. Berlijn). 30.5 Knardijk Fl z ♂ ad (E. van Boheemen, M. P. Teeuw). 1.6 Rottumeroog Gr z ♂ (W. Steenge). 2.6 Rottumeroog Gr z ♂ ad (W. Steenge, K. van Dijken). 3.6 Rottumeroog Gr z ♂ (K. van Dijken, W. Steenge). 8.6 Blocq van Kuffeler Fl z ♂ onv (K. J. Eigenhuis, J. van 't Hof). 17.6 Oostvaardersdijk Fl ringvangst ♂ tweedejaars (C. M. Liebrechts-Haaker). 17.6-11.7 Oostvaardersdijk Fl ringvangst ♂ tweedejaars (C. M. Liebrechts-Haaker). 21.6 Oostvaardersdijk Fl ringvangst ♂ ad (C. M. Liebrechts-Haaker). 22.6-6.7 Knardijk Fl twee z ♂ ad (S. Deuzeman, M. Mannaert e.a.). 23.6 Oostvaardersdijk Fl ringvangst ♂ tweedejaars (C. M. Liebrechts-Haaker). 11.7 Oostvaardersdijk Fl ringvangst ♀ ad (C. M. Liebrechts-Haaker). 11-22.7 Oostvaardersdijk Fl ringvangst ♂ ad (C. M. Liebrechts-Haaker). 14.7 Oostvaardersdijk Fl ringvangst ♀ ad (C. M. Liebrechts-Haaker). 20.7 Knardijk Fl juv (*DB* 13: 193). 22.7 Castricum NH ringvangst tweedejaars (Vrs Castricum). 27.7 Oostvaardersdijk Fl ringvangst ♂ ad (C. M. Liebrechts-Haaker). 28.7 Oostvaardersdijk Fl en 2.8 Castricum NH ringvangst ♂ tweedejaars (C. M. Liebrechts-Haaker, Vrs Castricum). 30.7 Oostvaardersdijk Fl en ringvangst ♀ ad + onv (C. M. Liebrechts-Haaker). 13.8 Oostvaardersdijk Fl ringvangst onv (C. M. Liebrechts-Haaker). 16.8 Oostvaardersdijk Fl ringvangst onv (C. M. Liebrechts-Haaker). 19-26.8 Oostvaardersdijk Fl ringvangst onv (C. M. Liebrechts-Haaker). 2.10 Vlieland Fr ringvangst eerstejaars (K. Terpstra, M. Roos).

1990 18.6 Middelburg Zld z ♂ tweedejaars (T. Koppejan).

Onder de hier gepubliceerde gevallen bevinden zich twee hervangsten: het exemplaar van 27.7 was eerder gevangen op 20.6.1990 nabij Lelystad; het exemplaar van

Wilgengors, 29 augustus 1991, Westenschouwen (A. B. van den Berg, VTS Nebularia). Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola*.

28.7 aan de Oostvaardersdijk werd wederom gevangen op 2.8 te Castricum. Het verslagjaar is het laatste jaar waarover de CDNA gevallen in behandeling neemt.

Dwerggors *Emberiza pusilla* (13,46,2)

23-30.9 Terschelling Fr ringvangst onv (J. Jukema). 3.10 Vlieland Fr ringvangst onv (K. Terpstra, H. van Gasten).

1990 27.9-2.10 Westkapelle Zld (H. Schekkerman, P. L. Meininger, J. Tramper e.a.).

Het geval uit 1990 betreft een correctie op reeds eerder gepubliceerde data (vgl. *Lim* 65: 144).

Wilgengors *Emberiza aureola* (1,5,1)

29.8 Westenschouwen Zld ringvangst onv (Vrs Nebularia).

Niet aanvaarde gevallen *Records not accepted*

Koereiger 2.9, 30.11. Zwarte Ibis 17.1. Flamingo 28.5. Kolgans ondersoort *flavivirostris* 2.1. Bronskopeend 1.6. Wintertaling ondersoort *carolinensis* 23.4. *Bucephala albeola* 19.2. Witkopeend 14-29.12. Steppenkiekendief 16.2. Arendbuizerd 28.7. *Falco cherrug* 27.10. Poelsnip 13.10. Bonapartes Strandloper 13.11. Bonte Strandloper ondersoort *arctica* 21.10. Poelruiter 28.7, 5.9. *Tringa solitaria* 10-18.8. Ringsnavelmeeuw 9.2. Geelpootmeeuw ondersoort *omissus* 19.7-21.9. Lachstern 16.8. Sneeuwuil 29.12. Roodstuitzwaluw 13.9. Roodkeelpieper 14.10. Citroenkwikstaart 1.9. Roodborsttapuit ondersoort *maura* 17.3, 14.5, 9.7. *Turdus hortulorum* 16-18.5. Krezelzanger 17.6. Pallas' Boszanger 28.12. Taigaboomkruiper 6.1, 14-21.10, 29.12. Grote Kruisbek 9.1, 6.4.

1968 Klein Waterhoen 25.8-17.9. Dwerggors 9.11.

1976 Vale Pijlstormvogel 8.10.

1981 Koperwiek ondersoort *coburni* 25.10.

1983 Klein Waterhoen 3.7. Koperwiek ondersoort *coburni* 2.10.

1984 Roodkeelpieper 15.10.

1985 Noordse Nachtegaal 21-28.4.

1986 Pallas' Boszanger 6.10. Taigaboomkruiper 16.10.

1988 Bergfluit 7.6. Taigaboomkruiper 23.11.

1990 Grote Pijlstormvogel 9.10. Stormvogeltje 11.9.

Steenarend 9.9. Poelruiter 12.8. Kleinste Jager 24.9.

Lachstern 27.8, 30.8. Kleine Spotvogel 18.10. Taigaboomkruiper 21.7.

Summary

This annual report of the Dutch rarities committee lists records of rare and scarce birds in The Netherlands in 1991 together with some older ones. The three numbers in parentheses after the species' name refer to the total numbers in 1800-1968, 1969-1990 and 1991, respectively.

Interesting records include: Sandhill Crane (1st), Great Knot (1st), Pallas's Grasshopper Warbler (1st), Lesser Yellowlegs (2nd), Citrine Wagtail (2nd), Sardinian Warbler (3rd), Red-eyed Vireo (3rd and 4th). Demoiselle Crane was removed from the Dutch list after it had been shown that the two birds involved originated from captivity.

Literatuur

VAN DEN BERG A. B. 1987. Voorkomen, herkenning en status van flamingo's in Nederland. *Dutch Birding* 9: 2-7.

— 1992. Twee Witwangsterns in Flevoland in winter van 1991/92. *Dutch Birding* 14: 214-218.

VAN DEN BERG A. B. & CDNA 1992a. Roodkeelpieper en Roodmus niet langer beoordeeld door CDNA. *Dutch Birding* 14: 109-110.

— 1992b. Flamingo, Kleinste Jager en Lachstern niet langer beoordeeld door CDNA. *Dutch Birding* 14: 198.

VAN DEN BERG A. B., DOUMA F. & KUIKEN D. 1993. Canadese Kraanvogel te Paesens-Moddergat in september 1991. *Dutch Birding* 15: 1-6.

BERREVOETS C. M. & ERKMAN A. 1993. Gemengd paartje Rotgans en Zwarte Rotgans met twee "hybride" jongen bij Oude Tonge in winter van 1991/92. *Dutch Birding* 15: 61-67.

CHRISTENSEN R. 1992. Flamingoernes forekomst i Danmark. *Dansk Ornithol. Foren. Tidsskr.* 86: 123-127.

EIGENHUIS K. J. & MENKVELD E. 1985. Voorkomen en rui- en leeftijdskenmerken van de Witkopeend *Oxyura leucocephala*. *Wielewaal* 51: 300-304.

EIGENHUIS K. J. 1992. Grote Kanoet in Oostvaardersplassen en bij Camperduin in september-oktober 1991. *Dutch Birding* 14: 126-131.

GEE L. H. & WEISS J. 1987. Situation actuelle du Hibou grand-duc (*Bubo bubo*) en Belgique, au Grand-Duch de Luxembourg et dans les regions limitrophes. *Aves* 24: 49-63.

DE GROOT T. 1993. Grote Grijs Snip bij Oudega in augustus-oktober 1991. *Dutch Birding* 15: 63-66.

MEININGER P. L., WALHOUT J. M. & WOLF P. A. 1991. Citroenkwikstaart te Breskens in april 1991. *Dutch Birding* 13: 180-181.

OLSEN K. M. 1993. Greenland record of Sandhill Crane. *Dutch Birding* 15: 67.

ROGERS M. J. & THE RARITIES COMMITTEE 1992. Report on rare birds in Great Britain in 1991. *British Birds* 85: 507-554.

VAN DER SPEK A. & VAN DER SPEK V. 1992. Kleine Geelpootruiter bij Flauwersinlaag in oktober 1991. *Dutch Birding* 14: 50-52.

TOMBEUR F. 1992. Opnieuw een Poelruiter (*Tringa stagnatilis*) in Zeeuws-Vlaanderen. *De Steltkluut* 22, 1: 17-20.

---

*R. A. de By, Ankrot 19, 7523 LH Enschede
A. B. van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082
EG Santpoort-Zuid*

Aanvaard voor opname 22 augustus 1993